FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 44228
Nom: Tipologia de l'esperança: La narrativa utòpica i distòpica
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
2243 - Màster Universitari en Estudis Anglesos Avançats	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2243 - Màster Universitari en Estudis Anglesos Avançats	Tipologia de l'esperança: La narrativa utòpica i distòpica	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MARTINEZ LOPEZ MIGUEL

RESUM

Aquest curs proposa un recorregut pel pensament utòpic, antiutòpic i distòpic en la literatura occidental des dels seus orígens fins a l'actualitat. Mitjançant la lectura, l'anàlisi i el debat d'algunes de les principals obres literàries d'aquests subgèneres en llengua anglesa, es reflexionarà sobre els matisos utòpics de l'acció política. Així mateix, s'estudiaran els paràmetres de la recerca d'un millor disseny social com a base de les teories de l'Estat modern i de l'Estat del benestar; es posarà l'accent en el caràcter anticipatori dels textos utòpics i distòpics en la seva profecia sobre la metamorfosi del somni de felicitat en un malson totalitari, i de l'idealisme en racionalisme a través de la sàtira. L'exploració de les respostes de la literatura utòpica/distòpica davant les crisis científiques, tecnològiques, econòmiques, morals i polítiques de les diferents èpoques culminarà amb l'anàlisi de diverses utopies, així com de la recepció de la reescriptura postcontemporània de l'apocalipsi en narratives sobre el terrorisme, les armes de destrucció massiva, les guerres preventives o preemptives i la revolució robòtica.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2196 -

Capacitat per a aconseguir autonomia progressiva en l'aprenentatge, busques pròpies de recursos i informació, accedint per a això a fonts bibliogràfiques i documentals sobre els distints àmbits que conformen els Estudis Anglesos.

Capacitat per a aplicar i integrar les destreses i els coneixements teòrics adquirits sobre les distintes ferramentes disponibles tant en suport imprés com a informàtic (TIC) a fi de realitzar una anàlisi crítica pròpia i rigorosa, dins dels Estudis Anglesos.

Capacitat per a comprendre, des d'un enfocament avançat, de major complexitat respecte del dels estudis de Grau, aquells conceptes, principis, teories o models relacionats amb els distints camps dels Estudis Anglesos.

Capacitat per a conéixer, des d'un enfocament avançat, de major complexitat respecte del dels estudis de Grau, la metodologia necessària per a la resolució de problemes propis de l'àrea dels Estudis Anglesos.

Capacitat per a emetre juís en funció de criteris, de normes externes o de reflexions personals per al que serà necessari aconseguir un domini suficient del llenguatge acadèmic i cientificotècnic en anglés tant en el seu vessant escrita com oral.

Capacitat per a interpretar i analitzar textos representatius de la diversitat lingüística i cultural de les societats anglòfones contemporànies amb la finalitat de reflexionar sobre la seua rellevància, no sols en relació amb els
contextos sociolingüístics, històrics, polítics i culturals en què s'inscriuen, sinó també en relació amb la globalització de la cultura dins de l'àmbit dels Estudis Anglesos.

Capacitat per a organitzar, estructurar i desenrotllar les idees en variats tipus de documents acadèmics, de major o menor envergadura: des de l'assaig, l'informe tècnic, el comentari crític, fins al plantejament inicial que ha de subjaure a un treball d'investigació de més ampli calat com és la realització d'un Treball Fi de Màster, dins dels Estudis Anglesos.

Capacitat per a presentar en públic experiències, idees o informes dins de l'àrea dels Estudis Anglesos, des d'un enfocament avançat, de major complexitat respecte del dels estudis de Grau.

Capacitat per a reconéixer les metodologies i teories, així com els temes, principis terminològics, teòrics, formals i ideològics fonamentals per a la introducció a la investigació lingüística o literària en l'àrea d'Estudis Anglesos.

Posseir i comprendre coneixements que aporten una base o una oportunitat per a ser originals en el desenrotllament i/o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'un mode que haurà de ser en gran manera autodirigit o autònom.

Saber aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Saber comunicar les seues conclusions (i els coneixements i raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'un mode clar i sense ambigüitats

Ser capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

2243 - Màster Universitari en Estudis Anglesos Avançats

Capacitat per a aconseguir autonomia progressiva en l'aprenentatge, busques pròpies de recursos i informació, accedint per a això a fonts bibliogràfiques i documentals sobre els distints àmbits que conformen els Estudis Anglesos.

Capacitat per a aplicar i integrar les destreses i els coneixements teòrics adquirits sobre les distintes ferramentes disponibles tant en suport imprés com a informàtic (TIC) a fi de realitzar una anàlisi crítica pròpia i rigorosa, dins dels Estudis Anglesos.

Capacitat per a comprendre, des d'un enfocament avançat, de major complexitat respecte del dels estudis de Grau, aquells conceptes, principis, teories o models relacionats amb els distints camps dels Estudis Anglesos.

Capacitat per a conéixer, des d'un enfocament avançat, de major complexitat respecte del dels estudis de Grau, la metodologia necessària per a la resolució de problemes propis de l'àrea dels Estudis Anglesos.

Capacitat per a emetre juís en funció de criteris, de normes externes o de reflexions personals per al que serà necessari aconseguir un domini suficient del llenguatge acadèmic i cientificotècnic en anglés tant en el seu vessant escrita com oral.

Capacitat per a interpretar i analitzar textos representatius de la diversitat lingüística i cultural de les societats anglòfones contemporànies amb la finalitat de reflexionar sobre la seua rellevància, no sols en relació amb els
contextos sociolingüístics, històrics, polítics i culturals en què s'inscriuen, sinó també en relació amb la globalització de la cultura dins de l'àmbit dels Estudis Anglesos.

Capacitat per a organitzar, estructurar i desenrotllar les idees en variats tipus de documents acadèmics, de major o menor envergadura: des de l'assaig, l'informe tècnic, el comentari crític, fins al plantejament inicial que ha de subjaure a un treball d'investigació de més ampli calat com és la realització d'un Treball Fi de Màster, dins dels Estudis Anglesos.

Capacitat per a presentar en públic experiències, idees o informes dins de l'àrea dels Estudis Anglesos, des d'un enfocament avançat, de major complexitat respecte del dels estudis de Grau.

Capacitat per a reconéixer les metodologies i teories, així com els temes, principis terminològics, teòrics, formals i ideològics fonamentals per a la introducció a la investigació lingüística o literària en l'àrea d'Estudis Anglesos.

Posseir i comprendre coneixements que aporten una base o una oportunitat per a ser originals en el desenrotllament i/o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'un mode que haurà de ser en

gran manera autodirigit o autònom.

Saber aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Saber comunicar les seues conclusions (i els coneixements i raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'un mode clar i sense ambigüitats

Ser capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La Utopia de Th. More: el "model" de la literatura utòpica/distòpica
1.1. Morfologia i gramàtica d'un gènere literari.
1.2. La felicitat utòpica.
1.3. Capital, treball i la guerra justa.
2. Utopia, antiutopia i distopia a Els viatges de Gulliver de Swift
2.1. Distopia i sàtira. Les veus narratives de Swift.
2.2. L'experiment absurd: guerra, ciència i tecnologia.
2.3. Escatologia, relativitat i alienació.
2.4. Interpretacions estrictes i flexibles del Llibre IV.
2.5. La raó, la vulnerabilitat de la naturalesa humana i el paper de Don Pedro.
3. La mort de la utopia: 1984 de George Orwell
3.1. Guerra, poder i política: llibertat i classes socials.
3.2. En guerra contra el desig i l'esperança: El País Daurat.
3.3. Ingsoc i doblepensament: la neolengua com a paròdia del pensament.
4. Catàstrofe biològica: Un món feliç d'A. Huxley
4.1. Visions d'un món postapocalíptic.
4.2. L'existència desesperançada de qui sobreviu, mentre persisteixen l'afecte, l'amistat, la lleialtat i l'amor.
4.3. L'esperança irracional enmig de la perdició.
5. El debat sobre les utopies/distopies postcontemporànies: Els jocs de la fam de Suzanne Collins
5.1. La trilogia i la distopia juvenil del segle XXI.
5.2. Lectura de Els jocs de la fam a través de G. Hofstede i A.H. Maslow.
5.3. Recepció i adaptacions.
Nota: Comencen les presentacions orals.
6. Avaluació. Parlar i escriure sobre utopia i distopia avui
6.1. Redacció acadèmica sobre literatura utòpica/distòpica (part escrita de l'avaluació del curs).
6.2. Presentacions orals sobre temes literaris utòpics i distòpics. Sessió de preguntes i respostes.
Resultats d'aprenentatge
L'estudiantat serà capaç de llegir de manera crítica textos utòpics, antiutòpics i distòpics de les literatures en llengua anglesa, des dels orígens del subgènere en la literatura renaixentista anglesa fins a la novel·la contemporània de tendència marcadament distòpica. Així mateix, serà capaç d'analitzar i discutir la funció social d'aquesta literatura en els diferents enfocaments que proposa com a possibles solucions a les crisis polítiques, socioeconòmiques, ètiques i culturals, així com a les contingències de la naturalesa humana, mitjançant diversos enfocaments conceptuals i retòrics que estudiarà en aquests textos. Serà capaç d'integrar els coneixements adquirits i reflexionar entorn de textos similars que plantegen la recerca de la felicitat mitjançant la millora dels ordres polític, econòmic i moral de les societats contemporànies.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	24,00
Total hores	**24,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	18,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	18,00
Total hores	**51,00**

METODOLOGIA DOCENT

Introducció de continguts teòrics, textos i contextos mitjançant classes magistrals, amb suport tecnològic quan sigui pertinent.
Discussió de les lectures obligatòries: lectura autònoma dels textos indicats i debat a l'aula. Les fonts primàries s'han de llegir prèviament i portar-les a classe. Es projectaran dues pel·lícules i es debatrà una selecció de fonts secundàries i representacions artístiques d'utopies/distopies.
La preparació de les presentacions orals, individuals o en grup, també serà supervisada durant l'horari de tutories.
MD1 Introducció de continguts teòrics mitjançant classes expositives o magistrals amb suport de les TIC, si escau.
MD2 Treball en parelles o debat en grup.
MD3 Lectura de materials rellevants (de manera autònoma o amb discussió a l'aula, selecció d'informació i relació de conceptes, estudi, elaboració de fitxes de lectura, esquemes o resums).
MD7 Elaboració de treball en grup (disseny i desenvolupament del treball per a la seva presentació oral o escrita. Negociació sobre el tema, organització del treball, distribució de tasques, redacció i revisió conjunta).

AVALUACIÓ

DESGLOSSAMENT DE L'AVALUACIÓ PER A LA PRIMERA CONVOCATÒRIA:
Assistència i participació activa de l'estudiantat (20 % de la nota final): inclou els debats a classe i les sessions de preguntes i respostes. La participació activa és clau per obtenir una qualificació alta en aquest curs.
2/10
Examen escrit final (30 % de la nota final): consistirà en:
una part teòrica, on l'estudiantat respondrà preguntes sobre qüestions teòriques tractades a classe.
una part pràctica, que inclourà:
2a) la identificació i comentari breu de textos analitzats prèviament a classe,
2b) la redacció d'un comentari argumentatiu sobre un dels dos temes proposats.

3/10
Presentació oral (50 % de la nota final): exposició oral de 5 minuts sobre un tema triat per l'estudiantat, seguida d'una sessió de preguntes i respostes.
5/10
DESGLOSSAMENT DE L'AVALUACIÓ PER A LA SEGONA CONVOCATÒRIA:
(No hi ha activitats de recuperació per als elements d'avaluació contínua de la primera convocatòria - presentacions orals, assistència, participació, etc.-)
Examen escrit final (100 % de la nota final): consistirà en:
una part teòrica, on l'estudiantat respondrà preguntes sobre qüestions teòriques tractades a classe.
una part pràctica, que inclourà:
2a) la identificació i comentari breu de textos analitzats prèviament a classe,
2b) la redacció d'un comentari argumentatiu sobre un dels dos temes proposats.
IMPORTANT: l'honestedat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques i per a una avaluació justa del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'**autoria original**. No s'admetran treballs en què s'haja fet ús de **col·laboració fraudulenta** o que hagen sigut elaborats amb l'ajuda d'**intel·ligència artificial** (ChatGPT o altres), excepte si el seu ús forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzat pel professorat que l'imparteix.
Tant en l'examen com en els exercicis pràctics s'exigirà correcció ortogràfica i gramatical. Cada falta d'ortografia, ortotipografia o expressió comportarà una reducció de la qualificació obtinguda, que pot arribar fins al suspens.
El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica

- Burgos, Andrea and Miguel Martínez. El Ocaso de Koinonia. La Distopía en la Literatura Norteamericana. Valencia: PUV Universitat de València, 2024.
- Collins, Suzanne. The Hunger Games. Scholastic Inc., 2008.
- Huxley, Aldous. Brave New World. Suggested edition: Longman Group, 1991.
-Martínez, Miguel (ed.). Thomas More and Spain. Valencia: PUV Universitat de València, 2025.
More, Thomas. Utopia. Suggested editions: Penguin Classics (2012), or Norton Critical Edition, 2010.
- Orwell, George. Nineteen Eighty Four. The Annotated Ed. Penguin Classics, 2013.
- Swift, Jonathan. Gullivers Travels. Suggested edition: Norton Critical Edition, 2002.

Complementària

- Clays, Gregory. Dystopia: A Natural History. Oxford: O.U.P, 2016.
- Gordin D., Michael et al (eds.) Utopia/dystopia: conditions of historical possibility. Princeton, N. J.: Princeton U.P., 2010.
- Gottlieb, Erika. Dystopian Fiction East and West: Universe of Terror and Trial. Montreal: McGillQueens University, 2001.
- Hynes, Samuel (ed.) 1984: A Collection fo Critical Essays. Englewood Cliffs,N.J.: Prentice Hall, 1971.
- Kumar, Krishan. Utopia and Anti-Utopia in Modern Times. Oxford: Blackwell, 1987.
- Manuel, Frank E., and Fritzie P. Manuel. Utopian Thought in the Western World. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1979.
- Martínez López, Miguel, The idea of a commonwealth according to the Essenes and Thomas Mores Utopia, chapter in A. Cousins & D. Grace (eds.), Mores Utopia and the Utopian Inheritance, New York: University Press of America, 1995, p. 53-68.
- Popper, Karl R. The Open Society and Its Enemies. 4th rev. ed. 2 vols. London: Routledge and Kegan Paul, 1962. (Originally published in 1945.)
- Sargent, Lyman Tower. British and American Utopian Literature, 15161985: An Annotated,

Chronological Bibliography. New York: Garland, 1988.
- Webster, Richard. The Diminutive Insect. Gullivers Travels, Original Sin and the Imagery of Size. April 12 2014. http://www.richardwebster.net/gulliverstravelsandoriginalsin.html